Силабус навчальної дисципліни
«Ціноутворення готельно-ресторанного бізнесу»

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Освітня програма: Готельно-ресторанна справа
Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень
Рік навчання: 4
Семестр: 7

Структурний підрозділ	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи Природничо-економічний факультет
Викладач: 	**Прізвище, ім'я, по батькові:** Марусей Тетяна Володимирівна **Науковий ступінь:** кандидат економічних наук **Вчене звання:** доцент **Посада:** доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи **Профайл викладача:**http://ef.kpnu.edu.ua/marusei-tetiana-volodymyrivna/ https://scholar.google.com.ua/citations?user=mM0aVD0AAAAJ&hl=uk https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205495181 https://www.webofscience.com/wos/author/record/H-2051-2018/ **E-mail:** marusei.tetiana@kpnu.edu.ua **ORCID**: https://orcid.org/0000-0002-1018-702X **Робоче місце:** 108 ауд. (кафедра туризму та готельно-ресторанної справи), навчальний корпус № 9 (вул. Павла Скоропадського, 52)
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=25099
Статус дисципліни	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредитів ЄКТС / 120 год
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна
Політика дисципліни	**Академічна доброчесність**. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/ **Відвідування занять**. Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ імені Івана Огієнка» (нова редакція) URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view Неформальна та/або інформальна освіта. Визнанання К-ПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» (https://surl.lu/beaaaw).

Що будемо вивчати?	**Предметом** навчальної дисципліни є механізм формування цін в умовах ринку.
Чому це треба вивчати?	**Мета** вивчення дисципліни – формування у студентів ґрунтовних теоретичних знань в сфері ціноутворення та оволодіння практичними навичками з формування цін і тарифів суб'єктами ціноутворення в основних галузях і сферах національної економіки. **Завдання** дисципліни полягає у засвоєнні здобувачами системних знань щодо політики формування цін, показу взаємозв'язку ціноутворення з іншими елементами маркетингової політики готельних підприємств.
Якими компетентностями можна оволодіти?	**Інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. **Загальні компетентності**: ЗК 03 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК 09 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 10 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):** СК 01 Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності СК 03 Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни. СК 05 Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. СК 10 Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу. СК 13 Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.
Яких результатів навчання можна досягнути?	ПРН 02 Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук ПРН 04 Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства. ПРН 15 Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.
Зміст дисципліни	Тема 1. Теоретичні основи ринкового ціноутворення Тема 2. Ринковий попит та його еластичність Тема 3. Система цін. Класифікація цін Тема 4. Склад ціни та формування її елементів Тема 5. Методи ринкового ціноутворення Тема 6. Стратегії ціноутворення Тема 7. Ціноутворення на продукцію закладів ресторанного господарства Тема 8. Ціноутворення в готельному бізнесі Тема 9. Стратегії ціноутворення в сфері надання готельно-ресторанних послуг Тема 10. Специфічні різновиди цін у сфері туристичної діяльності Тема 11. Ціноутворення на світовому ринку Тема 12. Державне регулювання процесів ціноутворення.
Методи навчання	Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (дискусійна панель, кейс-метод тощо).
Інформаційне забезпечення	**Рекомендована література** **Основна:** 1. Бучнєв М.М. Б94 Маркетингове ціноутворення : навчальний посібник / М.М. Бучнєв. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. 134 с. 2. Корінєв В. Л., Корецький М. Х., Дацій О. І. Маркетингова цінова

	політика: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 2000 с. 3. Макаренко Н.О., Лишенко М.О. Маркетингове ціноутворення. Теоретичні основи: навч. посіб. Буринь: ПП «Буринська районна друкарня», 2020. 129 с. 4. Ціноутворення: курс лекцій/ О.І. Лисак, Л.О. Андрєєва., В.М. Тебенко – Мелітополь: Люкс, 2020. 193 с. 5. Ціноутворення : теорія та практикум : навчальний посібник / Є. Я. Агєєв, Т. В. Шахматова, С. В. Піча. – 2-ге видання, стереотипне. Львів : «Новий Світ-2000», 2025. 374 с. **Допоміжна:** 6. Агєєв Є. Я., Шахматова Т. В, Піча С. В. Ціноутворення: збірник тестових та розрахункових завдань: навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 287 с. 7. Березін О. В., Карпенко Ю. В. Ціноутворення в туристичному бізнесі: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2021. 168 с. 8. Волошина, С. В., Калініченко, Д. Р. Ціноутворення та цінова політика: метод. вказ. до вивч. дисц.: для студентів ступеня «бакалавр». Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. 60 с. 9. Готельно-ресторанний бізнес: навч. посібник. [Електронний ресурс] / О.А.Ніколайчук, Н.С.Приймак, О.А. Сімакова, А.В. Слащева, Ю.А. Горяйнова, Ю.М. Коренець, О.А. Боднарук, О.А. Пусікова,Є.Г. Клєвцов; ред. О.А. Ніколайчук. – Кривий Ріг : Вид.ДонНУЕТ, 2022. – 250с. 10. Економіка і ціноутворення в галузі туризму. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт. В.І. Костащук. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. 81с. 11. Ковальчук С. В., Гвоздецька І. В., Синиця С. М. Маркетингова цінова політика: навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2018. 352 с. 12. Колесников О.В. Ціноутворення : навч. посібник. 2- ге вид., доп. К.: ЦНЛ, 2006. 144 с. 13. Маркетингова цінова політика: навч. посіб. за заг. ред. Я. С.Ларіної, О. М. Барилович. 2-е вид., перероб. і допов. Харків: Діса плюс, 2016. 280 с. 14. Марусей Т.В. Ціноутворення готельно-ресторанного бізнесу: тестові завдання діагностики якості знань студентів для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» денної форми навчання. [Електронне видання]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 61 с. 15. Марусей Т. В. Оптимізація готельних та ресторанних послуг через бізнес-аналітику: виклики та можливості. Л. І. Кущ, Н. М. Гоблик-Маркович. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 6. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3272 16. Марусей Т.В., Семенець І.В. Готельний бізнес: особливості та стратегії ціноутворення. Ефективна економіка. 2024. № 1. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2899 17. Мельник Л. Г. Маркетингова цінова політика: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева, Л. В. Старченко. Суми: Унів. кн., 2017. 240 с. 18. Навчальний посібник до вивчення курсу «Ціни і ціноутворення» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого рівня вищої освіти. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 131 с. 19. Основи ціноутворення: навч. посібник / Н.І. Верхоглядова, С.Б. Ільїна, Н.А. Іваннікова та ін. – К.: Кондор, 2007. 252 с. 20. Окландер М., Чукурна О. Маркетингова цінова політика: підруч. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 284 с. 21. Пінішко В. С., Рудницька О. В Ціно- і тарифотворення у питаннях і відповідях: навч. посіб. Львів: «Магнолія 2006», 2018. 212 с. 22. Ціни і ціноутворення: Методичні вказівки та завдання для практичних занять для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» за

	спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм», 181 «Харчові технології», 073 «Менеджмент». Укл. Юсипович О. І., Вірт М. Я. Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2018. 68 с. 23. Ціни і ціноутворення: Методичні вказівки та завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм», 181 «Харчові технології», 073 «Менеджмент». Укл. Черкасова С. В., Власюк Н. І. Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2019. 30 с. 24. Ціноутворення в умовах ринку: навч. посіб. Л. Останкова та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 400 с. 25. Marusei T., Belinska K. Digital marketing as a technology of hospitality development. Modern engineering and innovative technologies. 2022. Вип. 19, No 2. P. 61-65 DOI: 10.30890/2567-5273.2022-19-02-052 **Законодавчі акти:** 1. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text. 2. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text. 3. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 р. № 5007-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text. 28 4. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text. 5. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text. 6. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text. 7. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР: станом на 19 серп. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95- вр#Text. **Інформаційні ресурси:** 1.Верховна Рада України. Офіційний веб-портал парламенту України URL: https://www.rada.gov.ua/ 2.Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/ 3.Інформаційний розділ Всесвітньої туристської організації (ВТО). URL: http://www.worldtourism.org/ 4.Кабінет міністрів. Офіційний веб-портал: URL: https://www.kmu.gov.ua 5.Курс «Економіка на кожен день». Платформа Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ECO101+2020_T3 6.Курс «Економіка для всіх». Платформа Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NaUKMA+103+2015_T1
Обсяг дисципліни: види занять та години	Лекційні заняття: 28год. Практичні заняття: 20 год. Самостійна робота: 72 год. Всього: 120 год.
Система оцінювання результатів навчання	Система контролю знань включає в себе поточний та підсумковий контроль знань здобувачів. Зазначені форми контролю організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів протягом семестру і забезпечити об'єктивне оцінювання їхніх знань. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення творчих робіт, умінь самостійно опрацьовувати теоретичний та практичний матеріал, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація). Об'єктами поточного контролю знань здобувача вищої освіти є: – систематичність та активність роботи протягом семестру; – виконання завдань для самостійного опрацювання; – виконання завдань модульного контролю. *Видом підсумкового контролю навчальної дисципліни є екзамен.*

Критерії та норми оцінювання знань, умінь і навичок студентів

Форма підсумкового контролю екзамен

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Поточний контроль	Модульна контрольна робота	Самостійна робота	40	100
30 балів	20 балів	10 балів		

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Поточний контроль (30 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на кожному навчальному занятті – 12.

Критерії оцінювання практичного заняття

Рівні навчальних досягнень	**Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)**	**Критерії оцінювання**
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні». Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

		5	Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
		6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати інформаційне повідомлення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно

			визначає мету власної діяльності; розв’язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв’язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв’язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов’язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12). Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12- бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов’язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12). Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов’язаної з		

пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями»)) (https://surl.li/nlmnvj).

Самостійна робота (10 балів)

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які студенти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачеві на практичному занятті.

Контроль за іншими видами самостійної роботи у формі співбесіди здійснює лектор на консультаціях.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Високий рівень 9-10 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальн винесених на самостійне опрацювання, повно викладає са матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, р різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінюват доведення, порівнювати, формулює своє бачення мет виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати застосовувати знання на практиці у нестандартних си необхідні приклади, викладає матеріал логічно, по самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач в виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотри академічної доброчесності.
Достатній рівень 7- 8 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправл послідовності викладу матеріалу, винесеного на самост Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо з переважно добирає самостійно інформаційні джерела, творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними дж вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній рівень 6 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних винесених на самостійне опрацювання, але викладає допускає неточності у визначенні понять, потребує допом питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово о судження і наводити приклади; у власній аргумент загальновідомі докази; не має сформованих умінь і отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати інформації без її подальшого аналізу, викладає матер допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здоб виконує завдання самостійної роботи фрагментарно визначеного терміну. Здобувач дотримується прин доброчесності.
Початковий рівень менше ніж 6 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивче володіє понятійним апаратом, допускає помилки у форму спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчал він не має елементарних умінь здійснювати первинну обр аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибир дій для виконання завдань, неспроможний виконати станда спрямувальних питань викладача. Здобувач не виконав самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Здобувачі вищої освіти виконують такі різновиди самостійної роботи з дисципліни:

1) опрацювання текстів лекційних занять;
2) робота з основною й допоміжною літературою, опрацювання наукової та навчальної літератури;
3) ознайомлення з нормативними документами та їх опрацювання;
4) підготовка до практичних занять;
5) виконання завдань, визначених у планах практичних занять;
6) опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання;
7) виконання вправ і завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle;
8) підготовка презентацій навчального матеріалу;
9) написання есе;
10) підготовка до написання самостійної роботи та модульної контрольної роботи.

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота (20 балів)

МКР передбачає виконання тестових завдань із дисципліни.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок студентів. МКР складається із 40 тестових завдань, які оцінюються у 0,5 б. Мінімальна кількість балів – 12.

Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала ECTS	Бали
«відмінно»	20 балів
«добре»	19-16 балів
«задовільно»	15-12 балів
«незадовільно»	11 і менше балів

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/

Неформальна та/або інформальна освіта. Визнанання К-ПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» (https://surl.lu/beaaaw).

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-

Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

– закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

– підготовка конкурсної наукової роботи;

– призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

– призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

В інформальній освіті:

– наявність наукової публікації;

– волонтерська діяльність.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається з трьох питань (1-2 – теоретичні, 3 – практичне). Перше та друге питання (по 15 балів) екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

високий рівень 14-15 б.	Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргумент формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, м свої судження, застосовувати знання на практиці у неста (проєктування процесу навчання в початковій школі), наводити викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби української літературної мови. Здобувач дотримується при доброчесності.
достатній рівень 12-13 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в по матеріалу та мовному оформлення висловлювання. Здобувач у приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати стандартних та дещо змінених ситуаціях. Здобувач дотри академічної доброчесності.
середній рівень 11-9 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положе викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні ме вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і на в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем д матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформлен дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень менше ніж 9 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого м понятійним апаратом, допускає помилки у формулюванні мет спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему в хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач несп стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної не

Під час відповіді на практичне питання (10 б.) звертається увага на таке:

високий рівень 9-10 б.	Здобувач вповні володіє практичними вміннями і навичками розвитку туризму; правильно формулює свої думки та обґру наводить приклади, аналогії. Здобувач дотримується п доброчесності.
достатній рівень 7-8 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в висловлювання. Здобувач дотримується принципів академічної до
середній рівень 6 б.	Якщо здобувач виявляє окремі практичні вміння і навички, його допускає неточності; не вміє обґрунтувати свої судження; допус оформленні викладу. Здобувач дотримується принципів академічн
початков	Якщо здобувач не володіє практичними вміннями і навичками, ви

	ий рівень менше ніж 6 б.	частини вивченого матеріалу, допускає суттєві помилки в мовно тощо. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) на недоброчесності.

Загальне оцінювання екзамену:

40-36 балів – високий рівень;
35-30 балів – достатній рівень;
29-24 бали – середній рівень;
23 бали і менше – початковий рівень

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до нього після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що здобувачі вищої освіти підготувався до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам.

Здобувачам вищої освіти, які за іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана педагогічного факультету.

Якщо здобувач вищої освіти ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана природничо-економічного факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння студентом певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою**
90 – 100	A (відмінно)/Excellent	відмінно
82 - 89	B (дуже добре)	добре
75 - 81	C (добре)/Good	
67 - 74	D (задовільно)/Satisfactory	задовільно
60 - 66	E (достатньо)/Enough	
35 - 59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з незадовільно обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля) /Fail	

Локація	Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/